

గులగలోగోదారి

జైకమయ్య

'వల్లప్పకి కూతురుట్టందోదినా' అంది కావమ్మ మంచి నీళ్ళు చెరువుదగ్గర.

'ఎవరికీ, వల్లప్పకే!' అంది శేషమ్మ ఆశ్చర్యంగా.

"వల్లప్పకే వోదినా ఇప్పుడే చూసాస్తున్నాను. పిల్ల చాలాబావుందోదినా. గంధపు చెక్కలా కలాగ్గా వుంది"

"పోస్తే ఇంతకాలానికి దాని కడుపునో కాదు కాచింది. ఎన్ని నోములు నోచిందో, ఎన్ని మొక్కులు మొక్కిందో పాపం. కాపరానికొచ్చిన పద్నాలుగేళ్ళకి, యిప్పటికీ దాని కడుపు పండింది. ఆడపిల్లయితే నేవమ్మా."

"మరేమరే" అంది కావమ్మ.

"ఆపిల్లని చూసేలావోదినా ఆయనకి మళ్ళీ దేవతార్చనకి ఆలశ్యమైపోతుంది."

వల్లప్పకి కూతురు పుట్టిందన్న వార్త వూరు వూరంతా గుబాళించింది. అందరూ వచ్చి చూసారు. చూసిన యావన్నందీ 'గంధపుచెక్కలా బావుందమ్మ' అన్నారు. ఆనందిస్తూ కొందరంటే ఉడుక్కుంటూ కొందరన్నారు. ఉదాశివంగా కొందరన్నారు.

ఎవరేమనుకున్నా వల్లప్పకి గంధపు చెక్కలాంటి కూతురు పుట్టింది. మంచిగంధం ఒంటికి రాసుకున్నట్టు గావుంది.

ఆ గంధపు చెక్క అలాపుట్టిందిరానాన్నా. ఆ గంధపు చెక్కకి 'సీత' అని పేరుపెట్టుకున్నారా అమ్మా, బాబూను. ఆ సీత కుందనపు బొమ్మలా తిరుగుతూ గున గునమంటూ ఎదిగిందిరా.

ఆ సీత తండ్రి శివాలయంలో పూజారి. బుడిబుడి అడుగు లేసుకుంటూ తండ్రితోపాటు చెలువుకెళ్ళి, 'చివ చివా' అంటూ మూడో గట్టుమీదే నిలబడి మూడు మునకలూవేసి, బుడ్డి చెంబుతో నిండానీళ్ళు తీసుకుని, తండ్రి పక్కనే నడుస్తూ గుళ్ళోకెళ్ళి, మూడడుగులెత్తున్న రామలింగేశ్వరుడికి, తండ్రితోపాటుగా తండ్రి బుజమెక్కి 'ఓన్ననుచివాయ' అంటూ అభిషేకం చేసేదిరానాన్నా. ఆ సీతతల్లిని నవ్వుతున్నప్పుడే తప్ప, ఏడుస్తూవుండగా ఎవరూ చూశేదురా. కిందపడి మోకాటిచిప్పలు కొలుకు సోయినా, 'పప్నోయానోవ్' అంటూ నవ్వేదిరా. ఆనవ్వెలావుండేదనీ మెత్తగా, పెదాలు విడివడవట్టుగా వుండి, కళ్ళూ మొహమూ ఆ రామలింగడి గుళ్ళో అమ్మవారి వ్రజపు ముక్కెరలా వెలిగిపోతూవుంటే, మంచిగంధంలో గులాబీ అత్తరు రంగరించినట్టుగా వుండేదిరా. బొగడపూలుపరిచినట్టుగా వుండేదిరానాన్నా. సీతతల్లికి పదోయేడు ప్రవేశిస్తోంటే, తండ్రిని పాము కరిచిందిరా. అప్పుడు కూడా ఆతల్లి ఏడవలేదురా. 'ఏడవకమ్మా నాన్న శివభక్తుడాయె. అందుకే, స్వయంగా శివుడి కంఠభరణమే వచ్చి నాన్నని శివుడి దగ్గరకి తీసికెళ్ళిందమ్మా' అని తల్లికి తనే తల్లై ఓదారుస్తూ చిన్నగా నవ్విందిరా కన్నతల్లి. అప్పుడూ అదే నవ్వురా నాన్నా.

అట్లతర్దయినా, గోకులాష్టమైనా, బొమ్మల

నోమైనా, సుబ్బారాయడి వస్త్రైనా పాదావుడంతా

సీతదేరా ఆ వూరు నందనవనమైతే, ఆ వనానికి గుబాళింపు సీత తల్లిదేరానాన్నా.

సీత తండ్రికి బదులుగా, శివాలయానికి పూజారిగా వచ్చిన ఒంటరి బ్రహ్మచారి రామలింగేశ్వర శాస్త్రితో, ఆ సీతక్క పెళ్ళి జరిపించేసారు నాన్నా, ఆవూర్లో పెద్దలందరూ కలిసి. ఆ సీతమ్మవారు ఈడేరిన నక్షత్రానికే ఈ సీతక్క కూడా ఈడేరిందిరా. ఓ శుభమూహూర్తంచూసి ఆ ముచ్చటకూడా జరిపించేశారునాన్నా. తమపుట్టి పెరిగిన యిల్లే మధ్యలో నాసితప్పి, తిరిగి తమమెట్టిన యిల్లవగా, తల్లి పెద్దదిక్కో నిలువగా, భర్తతో కాపరం పెట్టిందిరా సీతక్క.

కరణంగారి కూతురు సనరాడితే సీతక్కకే కబురొచ్చేది. మునసబుగారి కోడలికి సీమంతమువుతే పక్కన సీతక్కే వుండాలి. అవధానిగారి అమ్మాయికి పెళ్ళవుతే కాళ్ళకి పారాణి దగ్గర్నుంచి, బుగ్గన చుక్క, కళ్ళకి కాలుకా అలంకరణంతా సీతక్కే చెయ్యాలి. శాస్త్రిగారి కూతురికి పురుడొస్తే పిల్లాడికీ, తల్లికీ కూడా పురుటి స్నానం సీతక్కే చేయించాలి. ఆ వుర్లో ఏ శుభంజరిగినా, ఏ కార్యజరిగినా సీతక్క వుండి తీరాలిరా నాన్నా. అప్పడాలొత్తరినా, నడియాలు పెట్టాలన్నా, పెళ్ళిళ్ళలో పాటలు పాడాలన్నా సీతక్క లేనిదే జరగదురా. అట్లతర్దినాడు ఆటలన్నీ సీతక్కవేరా. రామలింగేశ్వరుడి గుడిలో స్వామి వారి కల్యాణంలో అమ్మవారి తరపున ఆధ్వర్యమంతా సీతక్కదేరా. కార్తీక

దీపాల్లో తనే దీపమయి వెలిగేదిరా నాన్నా. బొడ్డాడని గుంటడి దగ్గర్నుంచి, పళ్ళూడిన తాతవరకూ అందరికీ ఆతల్లి, సీతక్కేరా.

అలా, సానమీద గంధపు చెక్కలా తిరుగుతూ, ఆ తల్లి పెరిగిందిరా. ముసలితల్లిని చూసుకుంటూ, తన రామలింగడికి కావలసినవన్నీ సమకూరుస్తూ, గుళ్ళో రామలింగడ్ని కొలుచుకుంటూ ఆస్వామి వరప్రదానంలా, తనస్వామి సేవా ఫలితంలా, పూరివారి ఆశీర్వచనంలా, గజనిమ్మపండులాంటి కొడుకుని కందిరా ఆ సీతమ్మతల్లి.

కొన్ని పువ్వులు పుట్టగానే పరిమళిస్తాయిరా. మరికొన్ని పుట్టగానే మతిభ్రమిస్తాయిరానాన్నా. అదే జీవుల జీవితాల్లో విచిత్రం.

మంచి గంధపు చెక్క

సీతమ్మ కన్నబిడ్డ పూర్ణచంద్రుడిలా వున్నా, అపకృతి (అపకృతేనా?) తప్పలేదురానాన్నా. వాడు పుట్టినప్పటి నుంచి నోరు విప్పలేదురా. వాడి శరీరాన్ని చీల్చుకుంటూ ఎప్పుడూ ఒకటే శబ్దమొచ్చేదిరా. అదే ఆ ఆదిశబ్దం. అన్ని భాషలకీ, అన్ని భావాలకీ మూలశబ్దం. వాడు ఏడవగా ఏవరూ చూడలేదురా. తన నవ్వునంతటిసీ మూటగట్టి, ఆ రామలింగేశ్వరుడికి ముడుపుకట్టి, వాడిని కందిరా ఆ సీతమ్మతల్లి.

లేగదూడ గంతులేస్తే వాడి ముఖం వెలిగి పోయేదిరా. చెరువులో కలువపువ్వు వికసిస్తే వాడి కళ్ళు కనక పుష్పరాగాలయ్యేవిరా. సీతాకోకచిలుక రెక్కలు విప్పి ఎగిరితే దానితో తనూ ఎగిరేవాడురా. పువ్వు

పూసినా, కోకిల కూసినా, పసిపిల్ల పారడినా వాడికి నవ్వే. శివుడికి అభిషేకం చేస్తున్నప్పుడూ వాడికి నవ్వే. రామలింగేశ్వరుడి కల్యాణంలో తలంబాలు పోస్తున్నప్పుడూ వాడికి నవ్వే. పిల్లతెమ్మెర వీచినా, వరిచేలు పూగినా, జలజలా పున్నాగ పూలు రాలినా, శంఖధ్వనిలా 'ఓ ... ఓ ... ఓ ...' అంటూ ఒకటే నవ్వు. పల్లాలమ్మ తీర్థంలో దప్పల శబ్దాన్ని మించి వాడినవ్వుల ఓంకారమే వినిపించేదనిరా. ఆ ఊర ఏశుభ కార్యం జరిగినా, నాదస్వరాన్ని దాటి వాడి ఓంకారహాసమే వినిపించేదిరా. గోచీ తప్ప మరో ఆచార్యుడన వాడి ఒంటిమీద ఎవరూ చూడ లేదరా. మారేడుచెట్టుమీదో, రామలింగేశ్వరుడి కోవెల శిఖరం మీదో కంచే వాడురా. లేదా 'ఓ ... ఓ ... ఓ ...' అంటూ కోనేటిలో ఈతకొడుతూ వుండేవాడురా. ఎప్పుడు ఆకలవుతే అప్పుడే ఎదురుగా ఏ ఇల్లంటే ఆ

